

Oikeustapauskokoelma

Asia C-292/15

Hörmann Reisen GmbH
vastaan
Stadt Augsburg
ja
Landkreis Augsburg

(Vergabekammer Südbayernin esittämä ennakkoratkaisupyyntö)

Ennakkoratkaisupyyntö — Julkiset hankinnat — Linja-autojen julkiset henkilöliikennepalvelut — Asetus (EY) N:o 1370/2007 — 4 artiklan 7 kohta — Alihankinta — Vaatimus, jonka mukaan liikenteenharjoittajan on hoidettava itse suuri osa julkisen henkilöliikenteen palveluista — Ulottuvuus — 5 artiklan 1 kohta — Hankintasopimuksen sopimuspuolen valintamenettely — Hankintasopimuksen sopimuspuolen valinta direktiivin 2004/18/EY mukaisesti

Tiivistelmä – Unionin tuomioistuimen tuomio (neljäs jaosto) 27.10.2016

1. *Ennakkoratkaisukysymykset — Asian saattaminen unionin tuomioistuimen käsiteltäväksi — SEUT 267 artiklassa tarkoitettu kansallinen tuomioistuin — Käsite — Julkisten hankintojen alalla toimivaltainen muutoksenhakuelin kuuluu käsitteen piiriin*

(SEUT 267 artikla)

2. *Jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentäminen — Julkisia rakennusurakoita sekä julkisia tavara ja palveluhankintoja koskevien sopimusten tekomenettelyt — Direktiivi 2014/24 — Ajallinen soveltamisala — Hankintaviranomaisen päätös, jolla se valitsee hankinnassa sovellettavan menettelytyypin ja joka tehtiin ennen mainitun direktiivin täytäntöönpanolle varatun määräajan päättymistä — Direktiiviä ei sovelleta*

(Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2014/24 90 artiklan 1 kohta)

3. *Liikenne — Rautateiden ja maanteiden julkiset henkilöliikennepalvelut — Asetus N:o 1370/2007 — Linja-autojen julkisen henkilöliikenteen palveluja koskevien sopimusten sopimuspuolten valinta — Sovellettavat säännökset*

(Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen N:o 1370/2007 4 artiklan 7 kohta ja 5 artiklan 1 kohta; Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2004/18 25 artikla)

4. *Liikenne — Rautateiden ja maanteiden julkiset henkilöliikennepalvelut — Asetus N:o 1370/2007 — Linja-autojen julkisen henkilöliikenteen palveluja koskevien sopimusten sopimuspuolten valinta — Hankintaviranomaisten harkintavalta sen suhteen, kuinka paljon alihankintaa voidaan käyttää — Sopimuspuoleksi valitulle toimijalle voidaan asettaa velvoite toteuttaa itse merkittävä osa palveluista*

(Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen N:o 1370/2007 4 artiklan 7 kohta)

1. Ks. tuomion teksti.

(ks. 28 ja 29 kohta)

2. Ks. tuomion teksti.

(ks. 32 kohta)

3. Rautateiden ja maanteiden julkisista henkilöliikennepalveluista annetun asetuksen N:o 1370/2007 5 artiklan 1 kohtaa on tulkittava siten, että linja-autojen julkista henkilöliikennepalvelua koskevan hankintasopimuksen sopimuspuolen valintamenettelyssä tähän hankintasopimukseen sovelletaan edelleen tämän asetuksen 4 artiklan 7 kohtaa.

Asetuksen N:o 1370/2007 5 artiklan 1 kohdan toinen virke nimittäin sisältää poikkeuksen tämän asetuksen 5 artiklan 1 kohdan ensimmäisessä virkkeessä säädettyyn pääsääntöön, jonka mukaan linja-autojen henkilöliikennepalveluista tehtävä julkisia palveluhankintoja koskevan sopimuksen sopimuspuoli on lähtökohtaisesti valittava tässä asetuksessa säädettyjen sääntöjen mukaisesti, ja tämän poikkeuksen tarkka ulottuvuus on sen jälkeen esitetty täsmällisesti mainitun asetuksen 5 artiklan 1 kohdan kolmannessa virkkeessä, jossa säädetään, ettei sen 5 artiklan 2–6 kohdan säännöksiä sovelleta. Missään muussa kyseisen 5 artiklan tai asetuksen N:o 1370/2007 säännöksessä ei laajenneta mainitun poikkeuksen soveltamisalaa lisää. Tästä seuraa, että valittaessa linja-autojen julkista henkilöliikennepalvelua koskevan hankintasopimuksen sopimuspuolta ainoastaan asetuksen N:o 1370/2007 5 artiklan 2–6 kohdan säännöksiä ei sovelleta, kun taas kaikkia muita kyseisen asetuksen säännöksiä sovelletaan edelleen.

Koska sekä kyseisen asetuksen 4 artiklan 7 kohta että julkisia rakennusurakoita sekä julkisia tavara- ja palveluhankintoja koskevien sopimusten tekomenettelyjen yhteensovittamisesta annetun direktiivin 2004/18, sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella N:o 1336/2013, 25 artikla sisältävät alihankintaan koskevia säännöksiä, on katsottava, että ensimmäinen säännös on erityissääntö toisessa säädettyihin sääntöihin verrattuna ja *lex specialis* -sääntönä ensisijainen jälkimmäisiin nähden.

(ks. 36, 39–41, 47 ja 48 kohta sekä tuomiolauselman 1 kohta)

4. Rautateiden ja maanteiden julkisista henkilöliikennepalveluista annetun asetuksen N:o 1370/2007 4 artiklan 7 kohtaa on tulkittava siten, ettei se ole esteenä sille, että hankintaviranomainen vahvistaa 70 prosentiksi osuuden, joka linja-autojen julkisen henkilöliikennepalvelun hallinnointiin ja hoitamiseen valitun liikenteenharjoittajan on itse hoidettava palvelusta.

Unionin lainsäätäjä on nimittäin tässä asetuksessa säännellyn julkisen liikennepalvelun hallinnointia ja hoitamista koskevan alihankinnan osalta antanut toimivaltaisille viranomaisille laajan harkintavallan. Siltä osin kun hankintaviranomainen voi kieltää hankintasopimuksen sopimuspuoleksi valitulta linja-autojen julkisen henkilöliikennepalvelua koskevan alihankinnan, kun kyseinen hankintasopimus tehdään asetuksen N:o 1370/2007 4 artiklan 7 kohdan mukaisesti, edellä mainittu harkintavalta sisältää mahdollisuuden kieltää alihankinta ainoastaan hankintasopimuksen jonkin osan osalta. Kun lisäksi alihankinta on linja-autojen julkisen henkilöliikennepalvelun hallinnoinnin ja hoitamisen osalta

mahdollista, asetuksen N:o 1370/2007 4 artiklan 7 kohdan toisessa virkkeessä ei kyseisen hankintasopimuksen osalta sallita täysimääräistä alihankintaa, koska siinä säädetään, että kyseisestä palvelusta vastaavan toimijan on hoidettava itse suuri osa siitä. Ainoastaan silloin, kun julkista palveluhankintaa koskevaa sopimus kattaa samanaikaisesti julkisten henkilöliikennepalvelujen suunnittelun, rakentamisen ja hoitamisen, voidaan kyseisen asetuksen 4 artiklan 7 kohdan kolmannen virkkeen mukaan kyseisten palveluiden hoitaminen järjestää täysimääräisesti alihankintana.

(ks. 51–53 ja 57 kohta sekä tuomiolauselman 2 kohta)